

DATOS IDENTIFICATIVOS

Asignatura	Historia Económica						Código	611G02002
Titulación	GRAO EN ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS						Ciclo	Est. de Grao
Créditos, tipo e calendario							Cr. totais	Cr. teóricos
	6	6	0	Formación básica	Primeiro	1º	cuadrimestre	
Idioma	Castelán							
Departamento	Economía Aplicada 1							
Coordinador/a	Maixe Altes, Joan Carles							
Profesores/as	Maixe Altes, Joan Carles							
	Martinez Lopez, Alberto							
	Miras Araujo, Jesus							
Web								
Descripción / contextualización	<p>Esta materia pretende dous obxectivos primordiais. Por un lado, coñecer as transformacións económicas que conduciron ao mundo contemporáneo á situación actual. Partindo da preponderancia europea e occidental na economía mundial, buscamos as bases dese liderado, sen facer táboa rasa do resto do mundo. Por outro lado, analizar a evolución económica de España no longo prazo, tomando como punto de inicio as condicións determinadas pola crise do Antigo Réxime, para despois determinar o marco xeral do crecemento económico español contemporáneo.</p> <p>Desenvolvemos o temario baixo unha dobre perspectiva, cronolóxica e espacial. Para elo, analízase o impacto da expansión europea no resto do mundo durante os séculos modernos, na que España tivo un rol sobresaínte, aínda que con importantes contrastes, sobre todo de carácter rexional; as consecuencias da industrialización europea na economía internacional no século XIX, incluído o insuficiente impacto sobre a modernización da economía española; e, finalmente, as tensións dun século de globalización, o XX, que para España significou unha loita –non sempre exitosa– por achegarse aos ritmos socioeconómicos europeos. Así mesmo, pese ao contido</p>							

Correo electrónico

maixe@udc.es
maixe@udc.es
almalo@udc.es
jmiras@udc.es

xeneralista da materia, prestarase especial atención á análise da evolución da empresa nos dous últimos séculos, e ao estudo das relacións entre a empresa e o crecemento económico.

COMPETENCIAS DA TITULACIÓN

TipoA Código Específicas

- A1 Xestionar e administrar una empresa ou organización de pequeno tamaño, entendendo a súa ubicación competitiva e institucional e identificando as súas fortalezas e debilidades.
- A2 Integrarse en calquera área funcional dunha empresa ou organización mediana ou grande e desempeñar con soltura calquera traballo de xestión nela encomendada.
- A3 Valorar a partir dos rexistros relevantes de información a situación e previsible evolución dunha empresa.
- A4 Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas de empresas e mercados.
- A5 Redactar proxectos de xestión ou de áreas funcionais da empresa.
- A6 Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
- A7 Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
- A8 Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
- A9 Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
- A10 Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
- A11 Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
- A12 Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.

TipoB

Código

Transversais

TipoC Código Nucleares

- C1 Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
- C2 Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma

estranxeiro.

- C3 Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
- C4 Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
- C5 Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
- C6 Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
- C7 Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
- C8 Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

COMPETENCIAS DA MATERIA

Competencia	Tipoloxía	A	B	C
Coñecer e entender a realidade económica internacional e española, coas súas transformacións no longo prazo, así como a evolución das institucións económicas e da actividade empresarial. saber		A7 A8		
Coñecer e entender a natureza da empresa e a súa relación co entorno socioeconómico saber		A4 A6		C6
Asimilar que as realidades económicas son complexas, interrelacionadas con variables sociais, políticas e culturais, e inmersas nun contexto dinámico saber				C4 C6
Apreciar o papel desempeñado polos factores económicos e os factores institucionais nos procesos de desenvolvemento económico saber		A7		
Análise das variábeis que determinaron o liderado occidental no proceso de crecemento económico contemporáneo saber		A7		

Axudar a entender as orixes e persistencia das desigualdades socioeconómicas entre países saber	A7
Aplicar conceptos básicos da economía e da empresa a diferentes contextos históricos saber	A4 A8
Coñecer as distintas modalidades de empresa xurdidas na evolución histórica recente, e os factores que condicionaron as súas formas de crecemento saber	A7
Potenciar o emprego de técnicas e instrumentos cuantitativos básicos que impliquen o uso de material estatístico e gráfico saber	A8 A11
Capacidade analítica e sintética saber facer	C4
Capacidade crítica e autocrítica saber facer	C4 C6
Capacidade de traballo en grupo saber facer	A12 C4
Capacidade de expresión, oral e escrita saber facer	C1
Reforzar a capacidade de comprensión lectora saber facer	C1
Elaborar e defender argumentos sobre cuestións económicas saber facer	A11 A12
Resolver problemas sobre as cuestións económicas, facendo uso dos coñecementos sobre a realidade empresarial, as teorías, os modelos e os métodos científicos da economía e a	A4 A8

empresa saber facer	A11	
Capacidade de procura, selección e elaboración de información saber facer	A3 A6	
Capacidade de aplicación dos coñecementos adquiridos á interpretación do material estatístico, gráfico e documental saber facer	A9 A11	
Destreza na aplicación de técnicas cuantitativas para o tratamento de repertorios estatísticos saber facer	A8 A11	
Capacidade para o traballo autónomo saber facer		C4
Capacidade de aplicar o coñecemento na práctica saber facer		C4 C6 C7
Analizar e interpretar datos básicos da conxuntura económica saber facer	A3	C4
A materia aporta valores humanísticos e culturais importantes para desenvolver o liderado empresarial ao que están chamados os futuros Graduados en Administración e Dirección de Empresas saber ser/estar	A1 A2	C4

CONTIDOS

Temas	Subtemas
Tema 1: As economías europeas preindustriais (siglos XVI-XVIII)	<ol style="list-style-type: none"> 1. As economías agrícolas tradicionais 2. O crecemento do comercio e a manufactura 3. A empresa preindustrial 4. A economía española baixo os Austrias 5. O reformismo borbónico
Tema 2: O proceso de industrialización. A Revolución Industrial e a difusión de crecemento económico moderno (1780-1870)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Revolución industrial e crecemento económico no século XIX 2. As relacións económicas internacionais 3. Concentración empresarial e primeira ruptura industrial 4. A crise do Antigo Réxime e a Revolución

	Liberal en España (1790-1840) 5. O difícil arranque do desenvolvemento capitalista en España (1840-1890)
Tema 3: A segunda revolución industrial, 1870-1945	1. A revolución tecnolóxica e a internacionalización das economías 2. A inestabilidade de entreguerras, 1914-1945 3. O nacemento da empresa moderna 4. A crise finisecular e o seu impacto en España 5. A fallida modernización da economía española
Tema 4: A economía mundial ante a terceira revolución industrial (1945-2000)	1. A nova orde económica internacional (1945-1958) 2. Do círculo virtuoso ao círculo vicioso (1959-1985) 3. A era da globalización 4. Continuidade e cambio na empresa moderna 5. Do colapso do primeiro franquismo aos anos do desenvolvemento (1939-1974) 6. A modernización da economía española (1975-2000)

METODOLOXÍAS

Descrición

Presentación oral	Esta presentación correspóndese coa exposición dos traballos de grupo en número de cinco que deben exporse en sesións de media hora. Dedicaranse entre 10 e 15 minutos á presentación e o resto ao debate no aula en cada un dos casos. Cada grupo realizará un só traballo deste tipo en todo o curso.
Seminario	Complemento das lecturas, estudos de caso e prácticas (materiais cuantitativos e cualitativos discutidos en clase).
Análise de fontes documentais	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas.
Lecturas	Complemento das clases maxistras de lectura obrigatoria. No tempo dedicado a estudos de caso, seminarios e prácticas discutiránse ditas lecturas.
Estudo de casos	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas.
Traballos tutelados	Formásense cinco grupos con catro compoñentes, cada un co obxecto de preparar un traballo monográfico, cuxos resultados deben presentarse na denominada presentación oral.
Actividades iniciais	Integran as seguintes actividades: - Técnicas de procura de información sobre Economía e Empresa e Ciencias Sociais en xeral. Utilizarase como ferramenta o "Buscador de Economía y Empresa de la Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de la UDC". - Técnicas de comentarios de textos. - Técnicas sobre organización e exposición de traballos e informes profesionais.
Sesión maxistral	Nestas sesións o profesor impartirá as pautas chave da materia que o alumno debe coñecer e preparar con traballo persoal e coa axuda do resto de instrumentos que ofrece o curso.
Proba obxectiva	Consistirá na realización dun exame escrito sobre os contidos do programa.
Aprendizaxe colaborativa	Técnicas de traballo en grupo.

PLANIFICACIÓN

Implica atención personalizada	Computa na avaliación	A Horas presenciais A	F Factor estimado de horas non presenciais	B Horas non presenciais / traballo	C (A+B) Horas totais (A+B+D)
---------------------------------------	------------------------------	-----------------------------	---	---------------------------------------	---------------------------------

		C	autónomo D	E
Actividades iniciais	5	0.75	3.75	8.75
Análise de fontes documentais	2.25	1	2.25	4.5
Aprendizaxe colaborativa	1.25	0	0	1.25
Estudo de casos	8	2	16	24
Lecturas	8	2	16	24
Presentación oral	2.5	1	2.5	5
Proba obxectiva	2.5	0	0	2.5
Seminario	3	0.5	1.5	4.5
Sesión maxistral	17	3	51	68
Traballos tutelados	2.5	2	5	7.5
Atención personalizada				0
C (A+B) Horas 150 totais E:				
Carga lectiva en créditos ECTS UDC	6			

ATENCIÓN PERSONALIZADA

Seminario

Análise de fontes documentais

Lecturas

Estudo de casos

Traballos tutelados

Actividades iniciais

Aprendizaxe colaborativa

Descrición

En cada un dos casos procurarase atención personalizada nas correspondentes sesións de clase ou en horario de titoría.

AVALIACIÓN

	Descrición	Cualificación
Presentación oral	Esta presentación correspóndese coa exposición dos traballos de grupo en número de cinco que deben exporse en sesións de media hora. Dedicaranse entre 10 e 15 minutos á presentación e o resto ao debate no aula en cada un dos casos. Cada grupo realizará un só traballo deste tipo en todo o curso. Valorarase o soporte empregado, a capacidade de expresión e de argumentación. A súa avaliación será conxunta coa do traballo tutelado.	0
Seminario	Complemento das lecturas, estudos de caso e prácticas (materiais cuantitativos e cualitativos discutidos en clase). A súa avaliación será conxunta coa das lecturas.	0
Análise de fontes documentais	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas. A súa avaliación será conxunta coa das lecturas.	0
Lecturas	Complemento das clases maxistras de lectura obrigatoria. No tempo dedicado a estudos de caso, seminarios e prácticas discutiránse ditas lecturas.	35
Estudo de casos	Inclúen as prácticas con material cuantitativo e cualitativo, así como determinadas lecturas. A súa avaliación será conxunta coa das lecturas.	0
Traballos tutelados	Formáanse cinco grupos con catro compoñentes cada un, co obxecto de preparar un traballo monográfico, cuxos resultados deben presentarse na denominada presentación oral. Valorarase a orixinalidade do traballo e do seu desenvolvemento, non a mera recompilación bibliográfica, así como a capacidade de procura, selección e elaboración de información, a redacción coidada, seguindo un formato científico e a capacidade de traballo en grupo.	25
Actividades iniciais	Integran as seguintes actividades: - Técnicas de procura de información sobre Economía e Empresa e Ciencias Sociais en xeral. Utilizarase como ferramenta o "Buscador de Economía y Empresa de la Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de la UDC". - Técnicas de comentarios de textos - Técnicas sobre organización e exposición de traballos e informes profesionais. A súa avaliación será conxunta coa das lecturas.	0
Sesión maxistral	Nestas sesións o profesor impartirá as pautas chave da materia que o alumno debe coñecer e preparar con traballo persoal e coa axuda do resto de instrumentos que ofrece o curso. A súa avaliación farase basicamente ao través da proba obxectiva de final de curso.	0

Proba obxectiva	Consistirá na realización dun exame escrito sobre os contidos do programa. Para superar a materia haberá que obter polo menos dez puntos. Valorarase a capacidade de expresión, manexo e dominio do vocabulario específico, capacidade analítica e sintética, e coñecemento dos contidos do programa.	40
Aprendizaxe colaborativa	Técnicas de traballo en grupo. A súa avaliación será conxunta coa do traballo tutelado.	0

FONTES DE INFORMACIÓN

Bibliografía básica

Para a preparación do exame final e para facilitar a elección dos traballos tutelados e da bibliografía pertinente é recomendábel a consulta dalgún dos seguintes manuais:

AUTOR   Cameron, Rondo

TITULO   *Historia económica mundial desde el paleolítico hasta el presente*

PUBLICACION Madrid: Alianza, 2005

AUTOR   Foreman-Peck, James

TITULO   *Historia económica mundial relaciones económicas internacionales desde 1850*

PUBLICACION Madrid: Prentice Hall D.L., 1995

AUTOR   Comín, Francisco, Henández, Mauro y Llopis, Enrique (eds.)

TITULO   *Historia económica mundial siglos X-XX*

PUBLICACION Barcelona: Crítica, 2005

AUTOR   Ocampo Suárez-Valdés, Joaquín

TITULO   *Historia económica mundial y de España*

PUBLICACION Oviedo: Universidad de Oviedo, Servicio de Publicaciones, 1997 e 1998

AUTOR   Aracil, Rafael y Segura, Antoni

TITULO   *Historia económica mundial y de España*

PUBLICACION Barcelona: Teide, 1995

AUTOR   Simón Segura, Francisco

TITULO   *Historia económica*

PUBLICACION Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, 1997

AUTOR Simón Segura, Francisco
TITULO *Historia económica*
PUBLICACION Madrid: Ediciones Académicas, 2001

AUTOR González Enciso, Agustín y Matés Barco, Juan Manuel (coordinadores)
TITULO *Historia Económica de España*
PUBLICACION Barcelona: Ariel, 2006

AUTOR Comín, Francisco, Henández, Mauro y Llopis, Enrique (eds.)
TITULO *Historia económica de España siglos X-XX*
PUBLICACION Barcelona: Crítica, 2002

AUTOR Gonzalo Anes, editor
TITULO *Historia económica de España siglos XIX y XX*
PUBLICACION Barcelona: Galaxia Gutenberg-Círculo de Lectores, 1999

AUTOR Schultz, Helga
TITULO *Historia económica de Europa 1500-1800: artesanos, mercaderes y banqueros*
PUBLICACION Madrid: Siglo XXI, 2001

AUTOR Clough, Shepard B. y Rapp, Richard T.
TITULO *Historia económica de Europa el desarrollo económico de la civilización occidental*
PUBLICACION Barcelona: Omega, 1986 (1992)

AUTOR Massa, Paola et al. (coord.) y Di Vittorio, Antonio (coord.)
TITULO *Historia económica de Europa siglos XV-XX*
PUBLICACION Barcelona: Crítica, 2003 e 2007

AUTOR Valdaliso, Jesús M^a. y López García, Santiago
TITULO *Historia económica de la empresa*
PUBLICACION Barcelona: Crítica, 2000 e 2007 [Reimp. 2008]

AUTOR Harrison, Joseph

TITULO *Historia económica de la España Contemporánea*

PUBLICACION Barcelona: Vicens-Vives, 1991

AUTOR Broder, Albert

TITULO *Historia económica de la España contemporánea: desde 1808 hasta nuestros días*

PUBLICACION Barcelona: Ediciones de la Universidad de Barcelona; Madrid: Alianza Editorial, 2000

AUTOR Carreras, Albert y Tafunell, Xavier

TITULO *Historia económica de la España contemporánea*

PUBLICACION Barcelona: Crítica, 2003

AUTOR González Enciso, Agustín et al.

TITULO *Historia económica de la España moderna*

PUBLICACION Madrid: Actas, 1992

AUTOR Zamagni, Vera

TITULO *Historia económica de la Europa contemporánea de la revolución industrial a la integración europea*

PUBLICACION Barcelona: Crítica, 2001 e 2002

AUTOR Cipolla, Carlo M.

TITULO *Historia económica de la Europa preindustrial*

PUBLICACION Madrid: Alianza, 1992

AUTOR Cipolla, Carlo M.

TITULO *Historia económica de la Europa preindustrial*

PUBLICACION Barcelona: Crítica, 2002

AUTOR Orduna Díez, Luis

TITULO *Historia económica del siglo XX: integración europea e integración mundial*

PUBLICACION Madrid: Compañía Española de Reprografía y Servicios S.A., 2007

AUTOR Bustelo, Francisco

TITULO *Historia económica: Introducción a la historia económica mundial. Historia económica de España en los siglos XIX y XX*

PUBLICACION Madrid: Editorial Complutense, 1994

AUTOR Vázquez de Prada, Valentín

TITULO *Historia económica mundial*

PUBLICACION Pamplona: EUNSA, 1999

AUTOR García Ruiz, José Luis (coord.) et al.

TITULO *Historia de la empresa mundial y de España*

PUBLICACION Madrid: Síntesis, 1998

Bibliografía complementaria

RECOMENDACIÓNS

Observacións

A materia non esixe requisitos previos. Porén, considéranse recomendábeis algúns prerequisites e coñecementos previos: - Coñecemento básico de informática a nivel de usuario (procesador de texto, folla de cálculo, navegador de Internet). - Coñecementos de Historia Universal. - Coñecementos de Historia de España. - Familiaridade con conceptos básicos de Economía.